

hvis de blive vedtagne, overfor de nuværende bestaaende Tilstande, og det har ikke anset det for nødvendigt uden nærmere Prøvelse for Tiden at gaa til en saa radikal Omordning, som den, den ærede Minister og Mindretallet i Udvalget har ønsket sat igennem. Det er, som jeg sagde før, fordi vi ikke anse os for berettigede til at gjøre en hel Klasse Medborgere retløse. Flertallet har i sit Forslag optaget en Bestemmelse om, at det Næringsbevis, som her er Tale om, ogsaa kan meddeles Kvinder, og man har ikke fundet Betænkelse ved at medtage den gifte Kvinde. Jeg skal ikke komme ind paa eller give Anledning til en Diskussion om, hvad der bør gjøres for at ordne den gifte Kvindes Retstilleming, men Flertallet har ment, at der ikke var nogen Grund til, at udelukke de gifte Kvinder — særlig da de gifte Kvinder ligesaa godt som de ugifte ville være i Stand til at varetage Tyendets, navnlig det kvindelige Tyendes, Interesse ved Bortkastningen — fra Afgang til paa denne Maade at danne sig et hæderligt Erhverv, og man har kun stillet den Betingelse, at hun ikke maa leve i Formueskæleskab med Manden. Denne Bestemmelse er optaget alene af Hensyn til den gifte Kvinde selv, fordi Praxis har vist hvor lidet sikker den gifte Kvindes Arbejdsfortjeneste er i Følge Lov af 7de Mai 1880, naar hun lever i Formueskæleskab med Manden. Det vil fra Mandens Kreditorers Side i de fleste Tilfælde gjøres den gifte Kvinde umuligt at bevise, hvad der er hendes Særeidom, naar den findes i den af begge Egtesæller beboede Veilighed, som er leiet af Manden. Dernæst har man anset det for nødvendigt og som et Fremstridt, ogsaa med Hensyn til den gifte Kvindes Stilling overhovedet, at tillægge den gifte Kvinde, som erhverver Næringsbevis efter nærværende Lov, Myndighed til at handle og paadrage sig Forpligtelser i alle af Fæstevirksomheden opstaaende og til samme knyttede Retssforhold. Man har anset dette for nødvendigt, og Flertallet anser det ikke for nogen Fare her at skabe et Stykke Myndighed for den gifte Kvinde i et bestemt Forhold. Jeg skal opjætte yderligere Udtalelser til den senere Diskussion, som utvivlsomt ikke vil udeblive, og indskrænke mig nu til at anbefale, at Flertallets Forslag vedtages her i Thinget.

C. F. Larsen: Da de ærede Medlemmer, som udgjør Mindretallet i Udvalget, for Tiden ved Sygdom ere hindrede fra at være tilstede her i Thinget, skal jeg tillade mig til Ordførers Udtalelser at knytte nogle faa Bemærkninger, idet jeg i det Hele

tror at kunne slutte mig til Mindretallets Standpunkt. Det, som her foreligger til Forhandling, forekommer mig ikke nærmest, saaledes som den ærede Ordfører vilde gjøre det til, at have nogen politisk Betydning. Derimod synes det mig nok, at der i det Punkt, hvori Flertallet og Mindretallet afviger fra hinanden, ligger et noget forskjellig Syn paa økonomiske Principer, idet det forekom mig tydelig at fremgaa af Flertallets Forslag, at det her ubetinget med Hensyn til denne Erhvervsvirksomhed som Fæstemænd vil gjøre den ubegrændsede eller meget lidt begrændsede Konkurrentes Princip gjældende, medens Mindretallet har ment, at denne Erhvervsvirksomhed bedst vil lade sig ordne gennem Bevillings Meddelelse. Det forekommer mig nu, at den ubegrændsede Næringsret, som er hjemlet ved Næringsloven af 1857, og som der omfatter forskjellige Erhvervsvirksomheder, noget mindre vel lader sig anvende paa det her omhandlede Forhold; det er i Virkeligheden et temmeligt forskjelligt Forhold, her er Tale om, saa at Analogi ikke synes mig tilstrækkelig tilstede. Her er jo ikke Tale om saadanne Forhold som i Næringsloven, hverken om Haandværk, Handl eller tilsvarende Virksomhed; her er Tale om at udøve en Virksomhed som Mellemmand af en hel anden Art. Det Forhold, vi her staa lige overfor, er jo et, der ikke er ganske uligt et Forhold, vi forhandlede her i Thinget for nogle Aftener siden. Det gjælder her om at optræde overfor Misbrug, som have fundet Sted derved, at man har benyttet sig af de paagældende Tjenestetænders Uerfarerhed og Vetsindighed til at bringe dem ind i saadanne Stillinger, som de senere haardt fortryde at være komne ind i, navnlig for deres Bedkommende, som paa denne Maade ere bleve bragte til at gaa til Grunde. Det er ikke første Gang, at man, efter at Næringsloven er udkommet, har forhandlet lignende Forhold, idet man er blevet opmærksom paa, at Erhvervsvirksomhed af en eller anden Art kan være farlig for Samfundet, og at saadan Erhvervsvirksomhed, som tidligere havde været fuldstændig fri, trængte til at begrændses. Jeg skal bringe i Erindring, at man paa denne Maade i 1867 ved Lovgivningen regulerede Pantelaanerforholdet, og i 1868 Udvandreragentvirksomheden, der ikke tidligere havde været underkastet nogen Kontrol. I begge disse Tilfælde gif man den Vej, at man betegnede Udøvelsen af Næring dels som Pantelaaner dels som Udvandreragent af en Bevilling, der meddeles enten af Øvrigheden eller af Politimyndighederne. Det er den selvsamme Vej, der her under ganske analoge Forhold